

Thesis Title	Model of Development and Evaluation of Learning Organization of Basic Education Schools											
Author	Mrs. Anuchthida Chiengchee											
Degree	Doctor of Philosophy (Research and Development in Education)											
Thesis Advisory Committee	<table><tr><td>Assoc. Prof. Dr. Somsak</td><td>Phuvipadawat</td><td>Advisor</td></tr><tr><td>Assoc. Prof. Dr. Kiatsuda</td><td>Srisuk</td><td>Co-advisor</td></tr><tr><td>Asst. Prof. Dr. Ruetinan</td><td>Samuttai</td><td>Co-advisor</td></tr></table>			Assoc. Prof. Dr. Somsak	Phuvipadawat	Advisor	Assoc. Prof. Dr. Kiatsuda	Srisuk	Co-advisor	Asst. Prof. Dr. Ruetinan	Samuttai	Co-advisor
Assoc. Prof. Dr. Somsak	Phuvipadawat	Advisor										
Assoc. Prof. Dr. Kiatsuda	Srisuk	Co-advisor										
Asst. Prof. Dr. Ruetinan	Samuttai	Co-advisor										

ABSTRACT

The objectives of this research were (1) to analyze the factors and indicators that affected the learning organization of basic education schools, (2) To construct a model for learning organization development and evaluation of Basic Education Schools and (3) To study the result of the trial use of the model for learning organization development and evaluation of Basic Education School. The conduct of this research was thus accomplished in three steps. The first step was the analysis on the factors and indicators affecting learning organization of basic educational schools. The second step was the construction of learning organization development and evaluation model of the basic educational schools. The third step was the study result of implementing the model for learning organization development and its evaluation results in Basic Education Schools.

The samples of this research were (1) 400 administrators of the lab-schools (the schools in “My Dream Project”) under the Office of Basic Education Commission, who were recruited to analyze the variables and their indicators that affect the learning organization of the basic education schools, (2) the experts on the learning organization development and educational evaluation methods who were interviewed to construct the learning organization development and evaluation model of basic education schools, and (3) the administrators and the teachers of Thao Bunrueang School under Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 4 who were involved in the constructed model implementation and to study the results of the model implementation.

The findings were as the followings:

1. The factors and indicators that affect the learning organization of basic education schools are four principal factors (with 13 sub-factors and 74 indicators), which were the organization (ORGA), the learning of personnel (LEARN), knowledge management (KMMA) and learning technology (TECH). The result of A linear structure relationship analysis of the variables indicated that the set model was

consistent with the empirical data. The statistical values of the model were recorded as the followings: chi-square or $\chi^2=86.61$, $df=82$, $p=0.34272$, $GFI=0.975$, $AGFI=0.947$ and $RMSEA=0.012$.

2. The learning organization development and evaluation model of basic education school had five components, which were (1) the factors and indicators for development and evaluation, (2) the targets for development and evaluation, (3) the processes of development, composed of the creation of understanding and aware of importance in the learning organization development in school, diagnosis of organization, the Implementation of the development, and the evaluation of resulting changes, (4) the processes of evaluation, composed of Establishment of committee for evaluation, setting plant for evaluation, Implementation of evaluation/Evaluation criteria, Draw conclusions and write reports of the evaluation results. (5) Giving feedback data for the development. The manual for learning organization development and evaluation was composed of three parts: Part 1 (Introduction), Part 2 (The model of learning organization development and evaluation of basic education schools), and Part 3 (Appendices).

3. The result of the implementation learning organization development and evaluation model of basics education schools were found as the followings.

3.1 The result of the learning organization evaluation of basic education schools. It was found that whole principal factors and indicators were consisted of organization, learning of personnel, knowledge management and learning technology. The analyses showed that these variables had improved the results of the total learning organization evaluation.

All factors showed improved development results and thus were considered as reaching the proper quality level as a learning organization. The post-test results were higher than those of the pre-test in the development of all five sub-factors, which were personal mastery, mental model, shared vision, team working skill and systematical thinking. The findings showed that there were better development in all these sub-factors with the post-test evaluation result of good quality level for a learning organization higher than the pre-test scores.

3.2 The results of the learning organization development and evaluation model of basic education schools evaluation showed that most of the participants gave opinion (at “high” level) that the model was useful, feasible, appropriate and correct.

3.3 The measurement results for the participants’ attitude during the evaluation for the model implementation revealed that most of the participants had a good attitude (at “high” level).

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

รูปแบบการพัฒนาและการประเมินองค์การ
แห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้เขียน

นางอนุชิตา เชื้อยงนี

ปริญญา

ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การวิจัยและพัฒนาการศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.สมศักดิ์ ภู่วิภาดาบรรณ	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รศ.ดร.เกียรติสุดา ศรีสุข	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
ผศ.ดร.ฤตินันท์ สมุทรทัย	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนา และการประเมินองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ (3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนา และการประเมินองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนา และการประเมิน และขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ (1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในฝัน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 375 คน (2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างรูปแบบการพัฒนาและการประเมินองค์การแห่งการเรียนรู้ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล การศึกษา และ (3) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง และศึกษาผลการใช้รูปแบบ ได้แก่ ผู้บริหาร และ คณะครูของโรงเรียนบ้านท้าวบุญเรือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงใหม่

ผลการวิจัย มีดังนี้

1. องค์ประกอบ และตัวบ่งชี้ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีจำนวน 4 องค์ประกอบหลัก 13 องค์ประกอบย่อย และ 74 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ องค์ประกอบหลัก ด้านองค์กร (ORGA) ด้านการเรียนรู้ของบุคลากร (LEARN) ด้านการจัดการความรู้ (KMMA) และด้านเทคโนโลยีการเรียนรู้ (TECH) โดย ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น พบว่า โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นขององค์ประกอบ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งมีค่าสถิติ ดังนี้ $\chi^2=86.61$, $df=82$, $P=0.34272$, $GFI=0.975$, $AGFI=0.947$ และ $RMSEA=0.012$

2. รูปแบบการพัฒนา และการประเมินองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนประกอบที่สัมพันธ์กัน 5 ส่วน ได้แก่ (1) องค์ประกอบและตัวบ่งชี้สำหรับการพัฒนา และการประเมิน (2) เป้าหมายของการพัฒนา และการประเมิน (3) กระบวนการพัฒนา ประกอบด้วย การสร้างความเข้าใจให้เห็นความสำคัญในการพัฒนา การวินิจฉัยองค์กร การปฏิบัติการพัฒนา และการประเมินผลการเปลี่ยนแปลง (4) กระบวนการประเมิน ประกอบด้วย การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประเมิน การวางแผนดำเนินการประเมิน การดำเนินการประเมินและเกณฑ์การประเมิน การสรุปและรายงานผลการประเมิน และ (5) การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการพัฒนา โดยจัดทำคู่มือ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 บทนำ ส่วนที่ 2 รูปแบบการพัฒนา และการประเมินองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และส่วนที่ 3 ภาคผนวก

3. ผลการใช้รูปแบบการพัฒนา และการประเมินองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

3.1 ผลการประเมินการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า องค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อยการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ด้านองค์กร ด้านการเรียนรู้ของบุคลากร ด้านการจัดการความรู้ และด้านเทคโนโลยีการเรียนรู้ มีผลการพัฒนาดีขึ้นในทุกองค์ประกอบ โดยมีผลการประเมินระดับคุณภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา และผลการประเมินการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้โดยรวม ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การเป็นบุคคลที่รอบรู้ การมีแบบแผนความคิด การมีวิสัยทัศน์ร่วม การมีทักษะการทำงานเป็นทีม และการคิดเชิงระบบ พบว่า มีผลการพัฒนาดีขึ้นทุกด้าน โดยมีผลการประเมินระดับคุณภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา

3.2 ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนา และการประเมินองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้ร่วมทดลองใช้รูปแบบ พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่ารูปแบบ มีประโยชน์ มีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสม และมีความถูกต้อง อยู่ในระดับมาก

3.3 ผลการวัดเจตคติ ที่มีต่อรูปแบบการพัฒนา และการประเมินองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้ร่วมทดลองใช้รูปแบบ พบว่า ส่วนใหญ่มีเจตคติที่ดีมากต่อรูปแบบ